

Лесик Анжеліка,

кандидатка педагогічних наук,
доцентка,

Бердянський державний
педагогічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЕСТЕТИКО-ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Система національної освіти намагається вчасно формувати глибоку освіченість, світоглядну зрілість та суспільну активність педагога. Еколого-педагогічна підготовка вчителя передбачає виникнення в професійній свідомості певних соціальних установок щодо взаємозв'язків «людина-природа», стимулює формування принципів, пов'язаних з особистістю, професійно і гуманістично значущими орієнтаціями. В умовах сьогодення педагогічна освіта поки що не має цілісної координуючої концепції, яка б з'ясовувала соціально-екологічні функції вчителя незалежно від предметного профілю. Недостатньо вивчена і структура екологічної свідомості вчителя, умови та шляхи її розвитку. Естетико-екологічну освіту і виховання традиційно розуміють як формування знань, трудових основ природовикористання. Цей процес – багатоаспектний, тобто поєднує світоглядний, політичний, правовий, моральний, естетичний та інші аспекти.

Духовно-естетичний розвиток педагога може стати першоосною формування екологічно значущих ціннісних орієнтацій на зв'язок з природою, а також обумовить більш досконалу технологію педагогічної діяльності вчителя під час впровадження екологічних норм відношення до світу в ціннісну свідомість вихованців.

Фундаментальні проблеми естетико-екологічного виховання учнів молодшого шкільного віку знайшли відбиття в роботах вчених (В. Мазепа, М. Каган, Н. Злобін, О. Леонтьєв та ін).

Формувати в учнів молодшого шкільного віку позитивне ставлення до природного середовища відповідно до норм людської моралі покладається в першу чергу на заклад загальної середньої освіти. Естетико-екологічна освіта і виховання, направлені на формування у молодших школярів наукового пізнання природи, переконань та практичних навичок, визначеної орієнтації та активної життєвої позиції в області охорони природи, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, є об'єктивною необхідністю для всього людства.

Для естетико-екологічного виховання важливі складові як позитивні, так і негативні сторони емоційного сприйняття, емоційне ставлення до тих чи інших явищ та ситуацій. Позитивні емоції проявляються при розширенні знань про життя природи і її ролі в житті людини. На їх основі у дитини виникають почуття насолоди, радості від спілкування з природою, потреба перебування в ній. Зневажливе ставлення до природи, псування і бездумне знищення її об'єктів повинні викликати у школярів негативні емоції, які потім переростуть в почуття обурення. У процесі естетико-екологічного виховання учнів можна виділити такі етапи: засвоєння знань про взаємодію людини і природи; формування ціннісних естетико-екологічних орієнтацій, тобто усвідомлення школярами різнобічної цінності природи; засвоєння системи норм і правил ставлення до природи.

Отже, можна зробити висновок, щоб навчити дітей берегти навколишній світ, потрібно організовувати таку навчальну діяльність, під час якої учні могли б отримати знання, набути вміння та навички правильної поведінки в природі.

Список використаних джерел

1. Тарасенко Г. С. Як навчити дітей милуватися природою. *Початкова школа*. 2012. № 11-12. С. 14–16.

2. Шевцев З. М. Виховання бережливого ставлення до природи. *Початкова школа*. 2013. №3. С. 26–30.

Малихіна Тетяна,

кандидатка психологічних наук,

доцентка,

Бердянський державний

педагогічний університет

УЯВЛЕННЯ БАТЬКІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРО ДИТЯЧЕ ЩАСТЯ

Зміст сучасного дитинства швидко змінюється в мінливих умовах соціокультурної дійсності. Розвиваючись в руслі культурно-історичної психології, дитяча психологія покликана описувати і вже описує ці зміни. Зміни, що відбуваються в освіті і насамперед в початковій ланці, ставлять перед психологічною наукою нові завдання – вирішення питання наскільки дитина в умовах змін відчуває суб'єктивне благополуччя, щастя, бо основним пріоритетом Нової української школи є успішна і щаслива дитина.

Проблема щастя має філософське коріння і налічує сотні визначень. В даний час щастя як психологічний феномен розглядається з трьох основних позицій: як задоволеність життям, як цінність (мета або результат діяльності), як позитивний афективний стан. Щастя – це гранично інтенсивне переживання людиною універсальності і глибини свого буття, максимальної відповідності дійсності, самим заповітним бажанням і мріям, моральне задоволення життям.

Методологічною основою дослідження проблеми щастя загалом можна назвати роботи М. Аргайла, А. Маслоу, К. Роджерса, М. Селигмана, В. Франкла, Е. Фромма та ін., що вивчали сильні сторони людини, його творчий потенціал, задоволеність життям, щастя, осмисленість життя, оптимізм, суб'єктивне благополуччя. Найбільш детальний огляд